

SPIS TREŚCI

Wstęp	9
1. Garnizon suwalski do 1921/1922 roku	21
Garnizon Suwałki do lat siedemdziesiątych XIX wieku	22
Okres rządów pruskich i wojen napoleońskich (1796–1815).....	22
W Królestwie Polskim (1815–1831)	23
W okresie narastającej rusyfikacji (do lat siedemdziesiątych XIX wieku)	30
Garnizon Suwałki od końca lat siedemdziesiątych XIX wieku do wybuchu I wojny światowej	36
Wzrost liczebny oddziałów garnizonu i rozbudowa obiektów koszarowych	36
Oddziaływanie garnizonu na życie miasta i okolic	51
Lata I wojny światowej, walk o niepodległość i granice II Rzeczypospolitej	59
Przygotowania do wojny i działania na Suwalszczyźnie w latach 1914–1915	59
Suwałki w okresie okupacji niemieckiej (1915–1919).....	65
Obwód Suwałki/Okręg Suwalski POW (1917–1919), powstanie sejneńskie	70
Suwalski Pułk Strzelców/41 Suwalski Pułk Piechoty (1918–1921)	85
Suwałki i Suwalszczyzna podczas wojny polsko-bolszewickiej i konfliktu polsko-litewskiego	102
Garnizon suwalski w okresie przed ustaleniem stałej pokojowej obsady oddziałów (1920–1921/1922)	111
2. Skład, liczebność, władze i infrastruktura garnizonu w latach 1921/1922–1939	119
Suwałki i powiat suwalski w okresie międzywojennym	119
Ludność, władze miejskie, gospodarka i życie społeczno-polityczne	120
Powiat suwalski	137

Podległość, obsada oraz liczebność oddziałów garnizonu	141
Skład i zmiany w obsadzie	143
Stan liczebny (etaty i stany faktyczne)	148
Garnizon i władze garnizonowe	156
Infrastruktura garnizonowa	164
Administracja obiektów koszarowych	164
Koszary i obiekty garnizonowe	165
„Tereny garnizonowe” i place ćwiczeń	175
3. Oddziały i służby	179
Dowództwo brygady kawalerii	179
Formacje broni	188
41 Suwalski Pułk Piechoty Marszałka Józefa Piłsudskiego	188
2 Pułk Ułanów Grochowskich im. gen. Dwernickiego	197
3 Pułk Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. Jana Kozińskiego	210
4 Dywizjon Artylerii Konnej	219
1 dywizjon 29 Pułku Artylerii Polowej/Lekkiej	227
Szwadron łączności Suwalskiej Brygady Kawalerii	230
Pluton Żandarmerii Suwałki	231
Jednostki służb i oddziały pomocnicze	235
Powiatowa Komenda Uzuppełnień Suwałki/Komenda Rejonu Uzuppełnień Suwałki	235
Filia Okręgowych (Rejonowych) Zakładów Gospodarczych nr III w Suwałkach/Filia Rejonowych Zakładów Żywnościowych Grodno w Suwałkach	237
Garnizonowa Administracja Koszar Suwałki	239
Wojskowy Szpital Rejonowy/Garnizonowa Izba Chorych	239
Służba duszpasterska	244
Agentura Samodzielnego Referatu Informacyjnego DOK III/Mała Ekspozytura Samodzielnego Referatu Informacyjnego DOK III	253
Posterunek meteorologiczny w Suwałkach	255
Szkola Podchorążych Rezerwy Jazdy przy IV Brygadzie Jazdy/ Szkola Podchorążych Rezerwy Kawalerii nr 1 przy IV Brygadzie Kawalerii (dla 1 Dywizji Kawalerii i 3 Brygady Kawalerii)	255
Przysposobienie Wojskowe	256
Formacje graniczne	259
Formacje graniczne do 1927 roku: Batalion Celny nr 43 i Batalion Celny nr 10, Batalion Straży Granicznej nr 10, Suwalski Inspektorat Graniczny Straży Celnej	259
29 Batalion KOP/Batalion KOP „Suwałki”	260
Posterunek Żandarmerii przy Batalionie KOP „Suwałki”	263
Placówka Wywiadu KOP nr 1 „Suwałki”	265
Komenda Obwodu „Suwałki” Straży Granicznej	266

4. Szkolenie i służba	267
Kadra i kontyngens	268
Korpus oficerski	268
Korpus podoficerski	284
Szeregowi służby czynnej	297
Szkolenie	300
Szkolenie kontyngensu	300
Szkolenie podoficerów niezawodowych	312
Wychowanie i działalność oświatowa i kulturalna	316
Sport w szkoleniu i służbie	326
Inspekcje i ocena wyników szkolenia	338
Ostatni rok pokojowej służby. Mobilizacja	355
5. Warunki i przebieg służby	370
Warunki służby	371
Warunki socjalno-bytowe i stan bazy szkoleniowej	371
Higiena, opieka zdrowotna, śmiertelność i wypadki w czasie służby	378
Działalność służby weterynaryjnej	389
Opieka duszpasterska i życie religijne	396
Gospodarka w oddziałach	403
Stan dyscypliny, wykroczenia i przestępstwa w oddziałach	408
Przewinienia dyscyplinarne	412
Przestępstwa i wykroczenia karne	426
Przestępstwa przeciwko państwu – agitacja komunistyczna	447
Afery szpiegowskie	453
Uroczystości i wydarzenia	463
Święta i uroczystości wewnątrzoddziałowe	466
Wydarzenia	486
6. Garnizon i ludność cywilna. Poza służbą	503
Współpraca wojska z władzami cywilnymi i organizacjami społecznymi	504
Udział oddziałów w obchodach świąt państwowych i narodowych	519
Orkiestry wojskowe i udział wojska w życiu kulturalnym miasta	525
Współzawodnictwo i pozasłużbowa działalność sportowa	535
Wpływ garnizonu na gospodarkę miasta i regionu	539
Rodzina Wojskowa i działalność społeczna żon kadry oddziałów garnizonu	546
Życie towarzyskie	554
Dyscyplina zewnętrzna – wykroczenia, przestępstwa oraz wypadki	563
Społeczeństwo Suwałk w przededniu wojny	584

Epilog	588
Zakończenie	597
Aneksy	609
Aneks 1. Metryki oddziałów carskich stacjonujących w Suwałkach przed wybuchem I wojny światowej	609
Aneks 2. Biogramy dowódców oddziałów i szefów służb garnizonu w latach 1921–1939	616
Aneks 3. Wykaz (niepełny) żołnierzy oddziałów garnizonu zmarłych w trakcie pełnienia służby w wyniku chorób i wypadków	675
Wykaz skrótów	683
Spis tabel	686
Bibliografia	688
Indeks osób	717